

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/2/2017
Identifikačné číslo spisu: 1109209270
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1109209270.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: KK KUBANKA, spol. s r.o., so sídlom Sedmokrásková 16100/5, Bratislava, IČO: 35 826 975, zast. advokátkou JUDr. Jankou Hazlingerovou, so sídlom Nobelova 9, Bratislava, proti žalovanému: MAXIN, spol. s r.o., so sídlom Pri Suchom mlyne 9, Bratislava, IČO: 17 329 884, zast. Capitol Legal Group, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kollárovo námestie 20, Bratislava, IČO: 47 257 211, v mene ktorej koná JUDr. Rastislav Hanulák, advokát a konateľ, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 30Cb/68/2009, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/300/2015-410 zo 7. apríla 2016, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 30Cb/68/2009-372 zo dňa 27.07.2015 podľa § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z. zrušil rozhodcovský rozsudok Bratislavského rozhodcovského súdu pod sp. zn. 1Rci 5001/08-7 zo dňa 02.02.2009, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 331,50 eur na náhradu súdneho poplatku, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Z odôvodnenia prvostupňového rozsudku vyplýva, že Bratislavský rozhodcovský súd (ďalej tiež „BRS“) zriadený pri Capitol Legal Arbitration s.r.o. rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 1Rci 5001/08-7 zo dňa 02.02.2009 rozhodol, že žalobca (v rozhodcovskom konaní vystupujúci na strane žalovaného) je povinný zaplatiť žalovanému (v rozhodcovskom konaní vystupujúci na strane žalobcu) sumu 1.264,02 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne od 20.09.2008 do zaplatenia, náhradu trov rozhodcovského konania v sume 395,-eur a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 161,24 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám právneho zástupcu žalobcu.

3. Žalobca v zákonnej lehote stanovenej v § 41 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní podal z dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 písm. c/, d/, g/ a h/ citovaného zákona žalobu na zrušenie

rozhodcovského rozsudku sp. zn. 1Rci 5001/08-7, ktorý mu doposiaľ nebol doručený. Poukázaním na § 9 Rokovacieho poriadku BRS uviedol, že miestom rozhodcovského konania je spravidla sídlo zriaďovateľa alebo pobočka BRS; so súhlasom všetkých účastníkov sporu má predseda senátu po predchádzajúcom súhlase predsedu BRS právo sám určiť miesto konania. Podľa oznámenia v Úradnom vestníku, sídlom BRS je Kollárovo nám. č. 20, 811 06 Bratislava. Bratislavský rozhodcovský súd má iba jednu pobočku so sídlom Paulínska 20, 917 00 Trnava, ktorá je určená na doručovanie podaní sporových strán. Žiadnu inú pobočku alebo účelovú organizačnú zložku rozhodcovský súd nemá. Účastníci sa nedohodli a ani dohodnúť nemohli na inom mieste rozhodcovského konania, pretože žalobcovi doposiaľ nebola doručená žaloba a nebolo mu umožnené v predmetnom spore vyjadriť sa alebo predložiť akýkoľvek dôkaz. Rovnako nemal žiadnu vedomosť o tom, že žalovaný od neho vymáha zaplatenie dlžnej sumy 38.080,-Sk (1.264,02 eur), pretože žalovaný si voči nemu žiadny nárok na zaplatenie tejto sumy neuplatnil, práve naopak, tento nárok dobropisoval, z dôvodu ktorého nepožiadal o jej zaplatenie pred podaním žaloby. Žalobcovi nebol doručený ani rozhodcovský rozsudok zo dňa 02.02.2009, obdržal len kópiu tohto rozsudku dňa 05.03.2009 na Okresnom súde Bratislava II., a to v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 53Er/63/2009, v ktorom žalovaný predložil rozhodcovský rozsudok s vyznačenou právoplatnosťou a vykonateľnosťou 09.02.2009 a 12.02.2009.

4. Žalobca vyslovil názor, že rozhodca nemohol bez súhlasu účastníkov a súhlasu predsedu súdu určiť miesto konania v Trnave, na Františkánskej ul. č. 22. Jediným miestom konania bolo a mohlo byť iba sídlo rozhodcovského súdu (Kollárovo nám. č. 20, 811 06 Bratislava), ktoré je totožné so sídlom zriaďovateľa tohto súdu. Žalobca podal žalobu na Okresný súd Bratislava I podľa § 40 zákona č. 244/2002 Z. z., ako aj z dôvodu, že doposiaľ mu nebola poskytnutá žiadna právna ochrana ako účastníkovi konania.

5. Súd prvej inštancie k žalobcom uvedeným dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a/ a d/ zákona č. 244/2002 Z. z. uviedol, že účastníci konania dňa 22. 08. 2007 uzavreli zmluvu o dielo. Dňa 02. 12. 2008 podpísali „Protokol o odovzdaní a prevzatí diela“, ktorý v bode 1 ustanovil, že preberací protokol je vyhotovený v zmysle ustanovení zmluvy o dielo zo dňa 22.08.2007 uzatvorenej medzi zmluvnými stranami MAXIN, spol. s r.o. a KK KUBANKA, spol. s r.o. a predstavuje oddeliteľnú súčasť zmluvy (bod 2 protokolu). V bode 3 preberacieho protokolu sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory vyplývajúce z ich vzájomných právnych vzťahov predložia na rozhodnutie rozhodcovskému súdu oznámenému Obchodným vestníkom XIV/1A/2006 dňa 02.01.2006. Zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu Capitol Legal Arbitration s.r.o. v Obchodnom vestníku OV 1A/2006, zverejnil oznámenie, že dňa 07.12.2005 zriadil stály rozhodcovský súd s názvom Bratislavský rozhodcovský súd, so sídlom Kollárovo nám. 20, 811 06 Bratislava. V uvedenom vestníku žiadny iný zriaďovateľ rozhodcovského súdu zriadenie rozhodcovského súdu neoznamoval.

6. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie ustálil, že medzi účastníkmi bola v rámci Protokolu o odovzdaní a prevzatí diela, uzavretého dňa 02.12.2008, platne dojednaná rozhodcovská doložka zakladajúca právomoc Bratislavského rozhodcovského súdu.

7. Vo vzťahu k námietkam žalobcu podľa § 40 ods. 1 písm. d/ zákona č. 244/2002 Z. z. prvoinštančný súd uviedol, že žalobca tento dôvod žiadnym spôsobom nešpecifikoval, ani k nemu nepredložil a neoznačil žiadne dôkazy. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie posúdil návrh žalobcu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c/ a d/ ako nedôvodný.

8. K dôvodu zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. h/ zákona č. 244/2002 Z. z. súd prvej inštancie uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal a ani neoznačil žiadne skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, pre ktoré možno žiadať obnovu konania, preto návrh žalobcu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa citovaného ustanovenia posúdil ako nedôvodný.

9. Prvoinštančný súd ďalej skúmal, či bol splnený dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku uvedený v § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z., a teda či bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania podľa § 17 citovaného zákona a či každému účastníkovi bola

poskytnutá rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ochranu.

10. Z originálu spisu Bratislavského rozhodcovského súdu, ktorý je vedený pod spisovými značkami 3Rco 5001/08 a 1Rci 5001/08, súd prvej inštancie zistil, že BRS doručoval žalobcovi (v rozhodcovskom konaní žalovanému) výzvu pod č. k. 3Rco 5001/08-4 na adresu uvedenú v obchodnom registri ako sídlo spoločnosti, Sedmokrásková 16100/5, Bratislava. Na predmetnej obálke nie je vyznačené, že súčasťou výzvy je aj žaloba s prílohami. Výzva bola doručovaná žalobcovi do vlastných rúk dňa 22.12.2008, opakovane bola doručovaná dňa 23.12.2008, v ktorý deň aj bola uložená na pošte. Údaj, kedy bola zásielka vrátená BRS, na zásielke vyznačený nie je. Na základe zistených skutočností prvoinštančný súd konštatoval, že predmetná zásielka bola síce doručovaná žalobcovi na adresu jeho sídla zapísanú v obchodnom registri, avšak nebola doručovaná v zmysle Rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu podľa § 28 ods. 4 na známu adresu žalobcu. Z rozhodcovského spisu mal súd preukázané, že žalovaný doručoval žalobcovi písomnosti (originál znaleckého posudku č. 02/2008) aj na známu adresu žalobcu Slovnaftská 100, Bratislava.

11. Ďalšou zásielkou, ktorú BRS doručoval žalobcovi, bol rozsudok sp. zn. 1Rci 5001/08-7, ktorý mal byť doručovaný prostredníctvom kuriéra s dátumom prevzatia na prepravu dňa 04.02.2009. Z dokladu o prevzatí na doručenie nie je zrejmé, aké dva listy kuriér na prepravu prevzal. Z obálky založenej v rozhodcovskom spise, v ktorej sa má nachádzať predmetný rozsudok, nie je preukázané, že táto bola akýmkoľvek spôsobom doručovaná a nie je preukázaný ani dôvod nedoručenia tejto zásielky. Na základe uvedeného prvoinštančný súd ustálil, že v konaní nebolo preukázané, že by žalobcovi bol akýmkoľvek spôsobom doručovaný a doručený rozsudok BRS.

12. Súd prvej inštancie mal za to, že Bratislavský rozhodcovský súd mal postupovať podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. a podľa § 29 ods. 1, 2 a 3 Rokovacieho poriadku BRS. Teda ak sa mu nepodarilo doručiť žalobcovi výzvu na vyjadrenie k žalobe a samotnú žalobu na žiadnom známom mieste ani pri vynaložení priemerného úsilia na zistenie tejto skutočnosti, tieto písomnosti sa považujú za doručené, ak sú zaslané do posledného známeho sídla alebo miesta výkonu podnikania, či miesta trvalého pobytu adresáta doporučenou zásielkou alebo iným spôsobom, ktorý umožní overiť snahu doručiť písomnosti.

13. Na základe vykonaného dokazovania, všetkých uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania podľa § 17 zákona č. 244/2002 Z. z., a teda bol naplnený dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z., keďže žalobcovi bolo odopreté právo na spravodlivý proces a nebola mu poskytnutá rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ochranu. Rozhodol preto o zrušení rozhodcovského rozsudku sp. zn. 1Rci 5001/08-7 zo dňa 02.02.2009 a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30.06.2016 (ďalej len „O. s. p.“).

14. Na odvolanie žalovaného proti prvoinštančnému rozsudku vo výroku, ktorým bol rozhodcovský rozsudok Bratislavského rozhodcovského súdu zrušený a vo výroku o trovách konania, Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania, rozsudkom č. k. 1Cob/300/2015-410 zo dňa 07.04.2016, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách prvoinštančného konania, podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

15. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver. Na zdôraznenie vecnej správnosti prvoinštančného rozsudku, odôvodneného v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. uviedol, že dôvodom na uplatnenie práva na zrušenie rozhodcovského rozsudku, je aj porušenie zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z.). V súlade s týmto ustanovením je potrebné skúmať, či s ohľadom na rovné postavenie strán rozhodcovského konania, bola poskytnutá stranám možnosť na rozhodcovskom súde vec prejednať, resp. či bola poskytnutá riadna a dostatočná možnosť k uplatneniu procesných práv účastníkov rozhodcovského konania. Zásadu

rovnosti strán je potrebné skúmať jednak z hľadiska, či boli po formálnej stránke dodržané procesné postupy, ale tiež z hľadiska, či obidve strany mali dostatočnú možnosť uplatnenia svojich tvrdení a námietok, možnosť navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k navrhnutým dôkazom, tvrdeniam, argumentácii a protiargumentácii druhej strany. Odvolací súd zdôraznil, že je potrebné, aby takáto možnosť bola účastníkom nielen poskytnutá, ale aby s ohľadom na všetky súvislosti im bola poskytnutá riadne, teda v dostatočnom rozsahu. Zásada rovnosti účastníkov pred rozhodcovským súdom, rovnako ako aj pred súdom všeobecným, je zaručená Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“). Rozhodcovský súd na základe zmluvnými stranami prejavenej vôle vedie konanie a prejednáva vec, pričom do jeho postupu nie sú ostatní účastníci oprávnení zasahovať, procesný postup súdu v konaní riadiť, ani v ňom rozhodovať, s čím dopredu vyjadrili v rozhodcovskej zmluve súhlas. Napriek tomu majú všetci účastníci v rozhodcovskom konaní, priebeh ktorého riadi rozhodcovský súd, rovnaké práva a povinnosti. Procesná rovnosť strán sporu sa uplatňuje rovnako v súdnom, ako aj v rozhodcovskom konaní.

16. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne zistil, že účastníkom rozhodcovského konania nebola poskytnutá rovnaká možnosť vec pred rozhodcom prejednať a uplatniť ich procesné práva za primeraného použitia Občianskeho súdneho poriadku, ktorého aplikáciu pripúšťa § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní. Zásadu rovnosti strán zákon o rozhodcovskom konaní formou práv a povinností účastníkov rozhodcovského konania, nekonkretizuje, preto je k jej posúdeniu nutné primerane použiť príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku nie je možné, aby súd zasahoval do skutkového a právneho stavu ustáleného v rozhodcovskom konaní. Všeobecný súd je pri preskúvaní povinný iba posúdiť, či nedošlo k takému postupu súdu, ktorý by zakladal dôvod uvedený žalobcom v žalobe podľa § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z..

17. Z dokazovania vykonaného v predmetnej veci prvoinštančným súdom vyplynulo, že Bratislavský rozhodcovský súd doručoval žalobcovi výzvu na vyjadrenie k žalobe, pričom na predmetnej obálke nie je vyznačené, že súčasťou výzvy bola aj žaloba s prílohami. Odvolací súd poukázal na § 45 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Na základe zisteného skutkového stavu konštatoval, že v danej veci nebolo preukázané, že by žalobcovi bola v rozhodcovskom konaní doručená spolu s výzvou na vyjadrenie aj žaloba s prílohami, nakoľko táto skutočnosť z doručky nevyplýva.

18. Odvolací súd ďalej poukázal na konštatovanie prvoinštančného súdu ohľadne doručovania rozhodcovského rozsudku žalobcovi. Uviedol, že tento bol doručovaný prostredníctvom kuriéra s dátumom prevzatia na prepravu 04.02.2009. Ďalej uviedol, že z dokladu o prevzatí na doručenie nie je zrejmé, aké dva listy kuriér na prepravu prevzal. V rozhodcovskom spise je založená obálka, v ktorej sa má nachádzať predmetný rozsudok, avšak z nej nevyplýva, že by táto bola akýmkoľvek spôsobom doručovaná a nie je preukázaný ani dôvod nedoručenia tejto zásielky. Na základe uvedených skutočností prvoinštančný súd ustálil, že v konaní nebolo preukázané, že by žalobcovi bol akýmkoľvek spôsobom doručovaný a doručený rozsudok Bratislavského rozhodcovského súdu. S uvedenými zisteniami a prijatými závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a dodal, že z dokladu o doručovaní, ktorý má preukazovať doručenie rozhodcovského rozsudku žalobcovi, vyplýva iba skutočnosť, že kuriér dňa 04.02.2009 prevzal od odosielateľa, ktorým je žalovaný, na doručenie dva listy adresátovi, ktorým je žalobca. Z predmetného dokladu teda nevyplýva, že predmetom doručenia bol rozhodcovský rozsudok č. k. 1Rci 5001/08-7 zo dňa 02.02.2009, rovnako ani to, že by bol doručovaný do vlastných rúk, ani samotné prevzatie alebo odmietnutie prevzatia zásielky.

19. S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania podľa § 17 zákona č. 244/2002 Z. z., nakoľko žalobcovi bolo upreté právo na spravodlivý proces a nebola mu poskytnutá rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv.

20. Žalovaný ďalej nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa náhrady trov konania. Poukázal na to, že prvoinštančný súd rozhodol o zrušení rozhodcovského rozsudku, avšak iba

podľa § 40 ods. 1 písm. g/ rozhodcovského zákona, vo zvyšku, t. j. z ďalších troch samostatných dôvodov žalobu zamietol. Podľa názoru žalovaného tak nemožno dospieť k záveru, že v súdnom konaní bol úspešný alebo v prevažnej miere úspešný žalobca. Prvoinštančný súd mal za daného stavu buď priznať náhradu trov konania žalovanému alebo využiť postup podľa § 150 ods. 1 O. s. p..

21. S uvedenou námietkou odvolací súd nesúhlasil. Uviedol, že predmetom konania bola žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku a výsledkom tohto konania bolo, že súd prvej inštancie sporný rozhodcovský rozsudok zrušil, na základe čoho možno konštatovať, že žalobca bol v konaní plne úspešný. S poukazom na uvedené mal odvolací súd za to, že prvoinštančný súd rozhodol správne, pokiaľ o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., preto rozsudok aj v tejto časti podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

22. Odvolateľ v súvislosti s náhradou trov konania navrhoval aplikáciu § 150 ods. 1 O. s. p., avšak žiadne bližšie dôvody na postup podľa uvedeného ustanovenia neuviedol a tieto nezistil ani odvolací súd, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil aj v časti trov prvoinštančného konania.

23. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalobca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil.

24. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 20.05.2016.

25. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote žalovaný dovolanie (č. l. 412 - 415), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p..

26. Žalovaný namietol nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutých rozhodnutí, ako aj zrejmy rozpor výrokovej časti oboch rozhodnutí s platnou právnou úpravou, ktorú súdy boli povinné aplikovať v čase vydania rozhodnutí. Tvrdí, že postupom a konaním súdov došlo k porušeniu jeho práv ako účastníka konania na spravodlivý súdny proces, čo naplnia znaky odňatia možnosti konať pred súdom podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p..

27. Žalovaný poukázal na tú skutočnosť, že dňa 27.07.2015 prvoinštančný súd vyhlásil rozsudok, ktorým v prvej výrokovej vete zrušil rozhodcovský rozsudok podľa § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z.. Namietol, že v čase vyhlásenia prvoinštančného rozsudku rozhodcovský zákon takéto ustanovenie neobsahoval, a teda podľa žalovaného k zrušeniu rozhodcovského rozsudku uvedeným spôsobom, dôjsť nemalo, ani nemohlo.

28. Za zjavnú vadu nepreskúmateľnosti žalovaný považuje aj odôvodnenie prvoinštančného rozsudku, v ktorom sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nezaobrá tým, že dôvod, pre ktorý mal za to, že došlo k splneniu predpokladov pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, v čase vyhlásenia rozsudku platná právna úprava nepoznala. Skutočnosť, že výroková časť, aj samotné odôvodnenie prvoinštančného rozsudku odkazujú na už neúčinné ustanovenia rozhodcovského zákona spôsobuje, že rozsudok prvoinštančného súdu je v rozpore s platnou právnou úpravou

29. Žalovaný ďalej poukázal na znenie § 54b ods. 1 rozhodcovského zákona účinného od 01.01.2015, podľa ktorého ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. januárom 2015. Tvrdí, že prvoinštančný súd postupoval v zrejmom rozpore s citovaným ustanovením, keď napriek zákonom uloženou povinnosťou postupovať podľa účinného znenia rozhodcovského zákona, aplikoval taký dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorý nová právna úprava nepoznala. Prvoinštančnému súdu vytkol, že túto objektívnu skutočnosť nezistil ani s odstupom 7 mesiacov od účinnosti novely rozhodcovského zákona, preto ani nemal potrebu sa ňou zaoberať.

30. Odvolacieho súdu žalovaný vytkol, že tento napriek vadám v konaní a postupe prvoinštančného

súdu, tieto neodstránil, naopak, prvoinštančný rozsudok potvrdil v rozpore so zákonom, s odkazom na neúčinné zákonné ustanovenie, navyiac bez náležitého odôvodnenia, prečo odvolací súd považuje aplikáciu neúčinného predpisu za správnu a súladnú s účinnými ustanoveniami rozhodcovského zákona. V dôsledku uvedeného považuje aj rozsudok odvolacieho súdu za nepreskúmateľný a vykazujúci všetky dovolacie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O. s. p., pre ktoré je možné rozsudok napadnúť dovolaním.

31. Žalovaný má za to, že opísaným postupom a rozhodnutiami súdov oboch inšancií sa mu preukázateľne odňala možnosť konať pred súdom, pretože mu bola odňatá možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti obidvom rozhodnutiam. Rovnako mu bolo upreté právo dozvedieť sa o príčinách vydania rozsudkov právom predvídaným spôsobom. Ani po prebehnutí konaní pred súdom prvej a druhej inštancie žalovanému nie je známe, prečo alebo na podklade čoho došlo k vydaniu rozhodnutí v zjavnom rozpore s účinným znením rozhodcovského zákona. V rozsudku prvoinštančného, aj odvolacieho súdu mali byť podľa jeho názoru uvedené myšlienkové kroky (úvahy), ktoré by túto otázku vyjasnili. Tvrdí, že odvolací súd bol povinný vyrovnať sa so všetkými argumentmi, ktoré spochybňujú závery prvoinštančného rozhodnutia. Tvrdí tiež, že aplikáciou § 219 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého odvolací súd iba konštatuje správnosť dôvodov prvoinštančného rozsudku, súd nerešpektoval právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Výsledok rozhodovacej činnosti súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu je preto nejasný, nezrozumiteľný a nedostatočne odôvodnený, čo spôsobuje, že žalovaný hľadá odpovede na nastolenú problematiku len v rovine dohadov.

32. Pridržiavajúc sa svojich predchádzajúcich písomných a ústnych vyjadrení, ktoré sú založené v súdnom spise (vrátane argumentácie uvádzanej v podanom odvolaní), žalovaný namieta nepreskúmateľnosť rozsudkov obidvoch vo veci konajúcich súdov aj v ďalších častiach týkajúcich sa okolností uvádzaných v predmetných písomnostiach.

33. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby zásah do jeho práv v rámci dovolania skorigoval a aby rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia.

34. Za účelom ochrany svojich práv a oprávnených záujmov, najmä za účelom ochrany pred prípadným vymáhaním plnenia na základe nelegitímne vydaného rozsudku odvolacieho súdu, žalovaný dovolaciemu súdu tiež navrhol, aby odložil jeho vykonateľnosť až do právoplatného skončenia dovolacieho konania.

35. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý navrhol dovolanie zamietnuť (písomné vyjadrenie na č. l. 431 - 432 spisu).

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

37. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p. (podľa ktorých ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O. s. p..

38. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd podľa § 451 ods. 3 veta prvá C. s. p. stručne uvádza, že rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme rozsudku, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ust. § 238 ods. 1 až 3 O. s. p.. V predmetnej veci je dovolaním žalovaného

napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 07.04.2016 v odvolaní napadnutej vyhovujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách prvoinštančného konania, síce potvrdil, avšak vo výrokovej časti svojho rozhodnutia prípustnosť dovolania nevyslovil. Rovnako nejde o potvrdenie takého rozsudku prvoinštančného súdu, ktorým by súd prvej inštancie vo svojom výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie žalovaného v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. prípustné nie je.

39. S prihliadnutím na ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už to účastník konania namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p., ktoré ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Treba uviesť, že ust. § 237 ods. 1 O. s. p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný, preto ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné (viď napr. R 117/1999 a R 34/1995). Rovnako ale treba uviesť, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá samo tvrdenie účastníka (resp. jeho subjektívny názor) o existencii niektorej z predmetných procesných väd; rozhodujúcim je výlučne iba záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

40. Žalovaný procesné vady uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a písm. g/ O. s. p. nenamietol a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zameril sa dovolací súd na skúmanie procesnej vady podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., spočívajúcej v odňatí možnosti konať pred súdom, vo vzťahu ku ktorej žalovaný súdu prvej inštancie, aj súdu odvolaciemu vytkol nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí, majúcu za následok porušenie práv žalovaného ako účastníka konania na spravodlivý súdny proces.

41. K namietanej nepreskúmateľnosti rozsudkov vo veci konajúcich súdov dovolací súd poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 03.02.2015 k výkladu § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., publikované pod R 2/2016 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Podľa tohto stanoviska, od ktorého dovolací súd nemá dôvod sa odkloniť, nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku.

42. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (iná vada, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tzv. relatívny dovolací dôvod) dovolací súd zdôrazňuje, že tzv. iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Dovolací súd síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné, o tento prípad však v prejednávanej veci (vzhľadom na vyššie uvedené dôvody), nejde.

43. Zamerajúc sa na skúmanie procesnej vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (postupujúci v intenciách ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.), dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný procesný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom

zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O zmätočnosť v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. ide iba vtedy, keď je dôsledkom procesného postupu, ktorý je nesprávny v tom zmysle, že pri ňom nebola zachovaná právnym poriadkom stanovená procedúra prejednávania veci. Nie je pritom rozhodujúce, či účastník konal pred súdom osobne alebo prostredníctvom zástupcu, ale len to, či bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu ukrátený na svojich procesných právach.

44. Nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v občianskom súdnom konaní, je ale procesnou vadou (vadou procedúry prejednávania veci), prípadne procesnou vadou dosahujúcou (až) intenzitu, ktorú považuje za relevantnú citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku. Judikatúra najvyššieho súdu už dávnejšie dospela napríklad k záveru, že k odňatiu možnosti pred súdom konať nedochádza v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia dokazovania (viď R 42/1993). Konštantne sa v nej tiež uvádza, že k procesnej vade tejto povahy nevedie ani to, keď súd nevykonal všetky navrhované dôkazy (viď R 125/1999, R 6/2000). Najvyšší súd stabilne judikuje, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a úvaha, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O. s. p.), nie účastníkov konania. V rozhodnutiach najvyššieho súdu sa tiež pravidelne uvádza, že možnosť pred súdom konať sa účastníkovi konania neodníma ani vtedy, keď súd vec z hľadiska hmotnoprávneho nesprávne právne posúdi (viď R 54/2012).

45. Pokiaľ ide o odôvodnenie súdneho rozhodnutia, toto je obsahovou náležitosťou písomného vyhotovenia rozhodnutia, ktorá má stručne, jasne, výstižne a presvedčivo uviesť, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, ako sa vyjadril žalovaný, má tiež vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval súd za (ne)preukázané, z ktorých dôkazov (ne)vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

46. Požiadavka, aby rozhodnutie bolo riadne odôvodnené, patrí medzi základné atribúty spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Jej účelom je medziiným zabezpečiť transparentnosť, legitimitu a kontrolovateľnosť súdneho rozhodovania. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť. To však bez ďalšieho neznamená, že nedostatočné (nepreskúmateľné) odôvodnenie rozhodnutia predstavuje dôvod, ktorý zakladá prípustnosť dovolania smerujúceho proti nemu.

47. To, čo súd zaradí do písomného vyhotovenia rozhodnutia a akým spôsobom alebo v akom rozsahu v ňom odôvodní svoje skutkové a právne závery, je (v rámci limitov daných platnou právnou úpravou) výlučne iba vecou súdu. Pokiaľ sa účastník nazdáva, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nepreskúmateľné (a teda ústavne neakceptovateľné), má síce v plnom rozsahu zachované právo namietať túto nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku, v takom prípade však musí prispôbiť svoju argumentáciu tak, aby zodpovedala tomu, čo je (alebo nie je) obsahom rozhodnutia a čo chce súdu vytknúť. Jeho argumentácia musí byť v dôsledku toho iná ako by bola argumentácia, ktorú účastník zvolí v opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu, ktoré zo svojich hľadísk považuje za nepreskúmateľné.

48. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že skutočnosť, že súd svoje rozhodnutie odôvodnil (podľa tvrdenia žalovaného) nedostatočne, mu bez ďalšieho neodníma možnosť pred súdom konať.

49. Súčasne však treba pripustiť, že celkom výnimočne sa v praxi môže vyskytnúť prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. V súlade s právnymi závermi vyjadrenými v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva môže o takýto výnimočný prípad ísť len vtedy, keď nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia vykazuje znaky (až) vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ alebo vady „zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. Len v takomto výnimočnom prípade môže uvedená okolnosť zakladať prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p..

50. Dovolací súd po preskúmaní oboch vo veci vydaných rozhodnutí, tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho, dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvej inštancie (v odvolaní napadnutej časti), nevykazuje žiadne také nedostatky odôvodnenia rozhodnutia, ktoré by intenzitou svojich právnych dôsledkov prekročili rámec tzv. inej vady konania.

51. Na zdôraznenie konštatovaného dovolací súd vo vzťahu k námietke žalovaného spočívajúcej v tvrdení, že súdy rozhodli v rozpore s platnou právnou úpravou, keď aplikovali neúčinné znenie zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, pričom ani nevysvetlili, prečo tak urobili (ktorá okolnosť by v prípade opodstatnenej námietky mohla predstavovať výnimočný prípad zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), dovolací súd uvádza, že dôvody pre podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 rozhodcovského zákona pred novelou účinnou od 01.01.2015 a po novele účinnej od 01.01.2015, síce nie sú totožné, ale svojím obsahom sa kryjú a jediný rozdiel je v označení odstavcov a písmen predmetného ustanovenia. Navyiac, žalovaný túto námietku v odvolacom konaní proti prvoinštančnému rozsudku neuplatnil, ale vzniesol ju až v dovolaní podanom proti rozsudku odvolacieho súdu.

52. So zreteľom na vyššie uvedené, keďže v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu nemožno vyvodiť z ust. § 238 O. s. p., ani § 237 ods. 1 O. s. p., dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou dovolania.

53. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

54. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný